כתר שם טוב — כתר שם טוב

מהבעש"ט ביאר הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו (ירושלמי חגיגה א, ז). פי' כי הידיעה שלא נדע. אמנם יש ב' סוגים שלא נדע. א' מיד שאינו נכנס לחקור ולידע מאחר דא"א לידע. ב' שחוקר ודורש עד שידע שא"א לידע. והפרש בין זה לזה מלה"ד שנים שרוצים לידע את המלך וא' נכנס בכל חדרי המלך ונהנה מאוצרי והיכלי המלך ואח"כ לא יוכל לידע המלך והשני אמר מאחר שא"א לידע המלך לא נכנס כלל לחדרי המלך ולא נדע מיד. ובזה יובן ודאי בשני סוגים הנ"ל. אותי עזבו מלידע שא"א מ"מ הלואי אותי עזבו מתוך החקירה והידיעה אחר שתורתי שמרו:

מהבעש"ט זלה"ה. במדרש (ב"ר ב) ויהי ערב אלו מעשיהם של רשעים ויהי בקר אלו מעשיהם של צדיקים ואיני יודע באיזה מהם חפץ כשהוא אומר וירא אלהים את האור כי טוב הוי אומר במעשיהם של צדיקים חפץ יותר. והוא תמוה וכי ס"ד שחפץ במעשיהם של רשעים. וביאר כי יש מעשה הרשעים אכילה ושתיה ושמחה ושחוק וכיוצא ויש מעשה צדיקים תענית וצום ובכי ומספד וכיוצא. אמנם כשנתגברה חולי המרה שחורה ע"י עצבות וסיגופים וכיוצא אז צריך לאחוז במדת הרשעים לאכול ולשתות ולשמוח להסיר החולי הנ"ל. ולפעמים כשרואה שהיצה"ר מתגבר בו ילבש שחורים ועצבות. וכל זה צריך לשקול במאזני שכלו וז"ש ואינו יודע באיזה מהם חפץ וכו' ואם אין לו דעת להכריע איזה דרך טוב ילך לת"ח שהם רופאי הנפשות וכמ"ש הרמב"ם פ"ב מה' דיעות יעו"ש.

ובזה יובן איש כי תשטה אשתו (במדבר ה, יב) שהוא החומר והגוף שעל ידו נטה ושטה מדרך הישר ואינו יודע באיזה דרך יבחור וכו' אז והובא אל הכהן שהם הת"ח רופאי הנפשות. וז"ש ולקח הכהן מים קדושים הם דברי תורה אל כלי חרס ר"ל להלביש במשל ומליצה ויאמר לו תוכחות מוסר ושיהיה לו רפואה ע"י מאזני שכלו הקודש. אמנם אם יתגאה בזה שוב אין דבריו נשמעים לכך עצה היעוצה מן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן וגו' ר"ל שיקח הכהן מדת השפלות כעפר שבקרקע המשכן ויתן אל המים של תורה ומוסר ודפח"ח: